

**Національна академія наук України
Головна астрономічна обсерваторія**

ПРОТОКОЛ
засідання дирекції
10.05.2018 № 1
м. Київ

ПРИСУТНІ: акад. НАН України **Я.С. Яцків, С.Г. Кравчук, П.П. Берцик, Р.Р. Кондратюк, Л.М. Свачій**, акад. НАН України **Ю.І. Ізотов**, чл.-кор. НАН України **Н.Г. Щукіна, Б.Ю.Жиляєв, Я.В. Павленко, Б.О. Шахов, І.Б. Вавилова, І.І. Синявський, П.П. Корсун, О.А. Велесь, Н.Ф. Парусімова.**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

Про поточний стан справ у підрозділах ГАО НАН України та плани на другий – четвертий квартали 2018 р.

(доповідають П.П. Берцик, С.Г. Кравчук).

СЛУХАЛИ: Про поточний стан справ у підрозділах ГАО НАН України та про плани на другий–четвертий квартали 2018 р.

Директор ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово заступникові директора з наукової роботи, керівникові 3-го відділення П.П. Берцикові.

П.П. Берцик розповів про стан справ у 3-му відділенні ГАО НАН України (науково-інформатизаційному). Далі доповідач нагадав присутнім про те, що шість молодих учених Обсерваторії (М.О. Соболєнко, О.М. Іванюк, Ю.В. Бабик, О.С. Шубіна, Д.В. Добричева, М.В. Іщенко) відгукнулися на пропозицію дирекції ГАО НАН України і висловили бажання проводити дослідження в рамках фінансування цільової НДР ГАО НАН України. П.П. Берцик відмітив, що він віддав їхні запити шістьом докторам наук (співробітникам ГАО НАН України) — виконавцям досліджень з цільової НДР Обсерваторії — щоб вони оцінили запити молодих учених у десятибальній шкалі. Після цього П.П. Берцик сформулював свої пропозиції: до кінця року виплачувати названим вище молодим ученим надбавки до зарплат з коштів цільової НДР ГАО НАН України, розділивши фінансування між ними: а) пропорційно до отриманих оцінок; б) порівну.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків:** Проголосуймо! Хто за те, щоб розділити фінансування між молодими вченими — учасниками виконання цільової НДР ГАО НАН України – пропорційно до отриманих оцінок за подані запити? Майже ніхто не проголосував «за». Хто за те, щоб розділити фінансування між молодими вченими — учасниками виконання цільової НДР ГАО НАН України – порівну? 12 чоловік проголосували «за».

Директор ГАО НАН України акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово заступникові директора з наукової роботи, керівникові 2-го відділення С.Г. Кравчукові.

С.Г. Кравчук розповів про стан справ у 2-му відділенні ГАО НАН України (науково-навчальному), відмітивши що найскладніша ситуація тепер у лабораторії швидкоплинних процесів у зірках (керівник – д.ф.-м.н. Б.Ю. Жиляєв). Доповідач також порушив питання про те, доцільно чи недоцільно активізувати співпрацю ГАО НАН України з Андрушівською астрономічною обсерваторією.

В обговоренні виступу С.Г. Кравчука взяли участь: **Б.Ю. Жилияєв, А.О. Велесь**, чл.-кор. НАН України **Н.Г. Щукіна**. Зокрема, А.О. Велесь запропонував, щоб ГАО НАН України придбала невеликий сонячний телескоп з Na-фільтром і використовувала цей телескоп для аматорських спостережень школярів, а Н.Г. Щукіна зауважила, що треба придбати професійний сонячний телескоп.

Директор ГАО НАН України акад. **Я.С. Яцків** докладно проінформував присутніх про поточний фінансовий стан підрозділів Обсерваторії. Після цього доповідач запропонував завідувачам наукових відділів назвати найбільші проблеми у їхніх підрозділах.

І.І. Синявський, Я.В. Павленко, чл.-кор. НАН України **Н.Г. Щукіна**, акад. НАН України **Ю.І. Ізотов, І.Б. Вавилова** розповіли про найбільші труднощі у відповідних відділах. Зокрема, Н.Г. Щукіна наголосила на тому, що спостерігачі відділу фізики Сонця працюють понаднормово, а 100%-ї оплати не отримують. І.Б. Вавилова зауважила, що одна із проблем – не передбачено збільшення фінансування для відділів, де є молоді вчені, які успішно закінчили аспірантуру.

Директор ГАО НАН України акад. **Я.С. Яцків**: Щодо структури ГАО, то пропоную П.П. Берцикові на громадських засадах очолити відділ фізики зір і галактик – до оголошення конкурсу. Конкурс буде оголошено після того, як Вчена рада розгляне це питання і ухвалить відповідне рішення. Лабораторію швидкоплинних процесів у зірках (керівник – д.ф.-м.н. Б.Ю. Жилияєв) пропоную перевести до відділу фізики зір і галактик. АКІОЦ пропоную ввести у склад 2-го відділення ГАО.

В обговоренні цього виступу взяв участь **Б.Ю. Жилияєв**, котрий наголосив на тому, що Лабораторію швидкоплинних процесів у зірках недоцільно переводити у відділ фізики зір і галактик, і що треба виокремити відділ фізики зір і відділ фізики галактик.

Директор ГАО НАН України акад. **Я.С. Яцків**: Науковий поступ формується і проявляється на рівні держави та безпосередньо на рівні організацій. Що таке на рівні організацій? Це наші цінності – писані й неписані, які склалися тут у нас за десятиліття спільної роботи, та це наші правила функціонування. Головна цінність – це якість, я би сказав, конкурентноспроможна якість. Її зумовлюють багато чинників. І все ж основне – це люди, спроможні генерувати нові ідеї та отримувати результати світового рівня. Основна проблема ГАО (та багатьох установ НАН України) – відсутність поповнення молодими кадрами.

Я згадав про цінності, писані й неписані. Мене дивує бажання декотрих наших співробітників видавати за правду їхні домисли. Не буду перераховувати, вони є у Фейсбучі та інших засобах інформації. Ось зараз перехід Ю.І. Ізотова та Н.Г. Гусевої трактують як розгін астрофізики в ГАО і т.п. Чому? Ви, можливо, знаєте, що на Заході це типова практика: через 5–10 років змінювати місце роботи.

Після виступу акад. НАН України Я.С. Яцківа присутні приступили до обговорення.

П.П. Берцик: Якщо ГАО не хоче відділу фізики зір і галактик, то хай цього відділу не буде.

І.Б. Вавилова: Зміна структури ГАО не є найбільшою проблемою. Проблема в тому, що молодь покидає ГАО.

Чл.-кор. НАН України **Н.Г. Щукіна**: Має бути лідер в тому чи іншому напрямку досліджень – і люди згуртовуються біля нього для вирішення наукової задачі.

Б.Ю. Жилияєв: Пропоную вирішувати проблему структури ГАО до кінця цього року. А поки що підтримаймо пропозицію Ярослава Степановича.

Чл.-кор. **Н.Г. Щукіна**: Мають бути наукові групи. Як Петер Петерович може очолювати групу з дослідження зір?

Акад. НАН України **Ю.І. Ізотов**: Науковці ж працюють в рамках НДР, кожна НДР має керівника.

УХВАЛИЛИ:

Загальну інформацію про поточний стан справ у підрозділах ГАО НАН України та про плани на другий – четвертий квартали 2018 р. взяти до відома.

Рекомендувати Вченій раді ГАО НАН України на засіданні 24 травня 2018 р. розглянути питання про зміни в структурі ГАО НАН України. Рекомендувати Вченій раді ГАО НАН України підтримати пропозиції директора Обсерваторії Я.С. Яцківа: призначити П.П.Берцика керівником відділу фізики зір і галактик на громадських засадах (до результатів конкурсу на заміщення цієї посади); лабораторію швидкоплинних процесів у зірках (керівник – д.ф.-м.н. Б.Ю. Жиляєв) перевести до відділу фізики зір і галактик; АКІОЦ (в.о. завідувача – к.ф.-м.н. О.А. Велесь) ввести у склад 2-го відділення ГАО НАН України (науково-навчального).

Встановити доплати до зарплат (чи премії) молодим ученим – учасникам виконання цільової НДР ГАО НАН України: М.О. Соболенко, О.М. Іванюку, Ю.В. Бабикові, О.С. Шубіній, Д.В. Добричевій, М.В. Іщенко з коштів цільової НДР ГАО НАН України «Дослідження фундаментальних фізичних і астрономічних процесів обраних об'єктів Всесвіту та перспективи практичного застосування астроінформації» (номер держ. реєстрації 0117U004025), розділивши фінансування між ними порівну.

Голова
секретар

акад. Я.С. Яцків;
Л.М. Свачій